Становище на
администрацията на Министерския съвет

Съгласуването се извършва на основание чл. 21, ал. 5 от Закона за нормативните актове

Проект на акт:	**Вид оценка:**	Частична
Закон за изменение и допълнение на Закона за водите	**Становище по ред:**	Единствено съгласуване
	Номер и дата:	x
	В отговор на №:	04-00-337-3/24.04.2024 г.
	Институция:	Министерство на околната среда и водите

Диспозитив:	Съгласува с препоръки	
Основание:	Чл. 30б, ал. 3, т. 2, б. “а”	от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация

I. По законодателната инициатива:

В Законодателната програма на Министерския съвет (ЗП на МС) е предвидено със ***ЗИД на Закона за водите*** (в т. 57) да бъдат извършени промени в следните насоки:

- ЦЕЛ 1: Въвеждане на разпоредби в нормативната уредба за прилагане на Регламент (ЕС) 2020/741 относно минималните изисквания за повторно използване на водата
- ЦЕЛ 2: Усъвършенстване на нормативната и стратегическата рамка и изградена инфраструктура за интегрирано управление на водите, в т. ч. опазване и подобряване състоянието на водите, постигане и поддържане на добро количествено, химично и екологично състояние на водните тела на територията на Република България и на околната среда в морските води

Видно от обхвата на представената оценка не е предвидено включването на текстове, с което да се осигури изпълнение на ЦЕЛ 2. В този смисъл информацията в представената в рамките на настоящото съгласуване частична предварителна оценка на въздействието е необходимо да се допълни, така че да са оценят всички аспекти на планираната законодателна инициатива (съгласно т. 57 от ЗП на МС за първата половина на 2024 г.)

Напомняме, че с оглед организирането на единни законодателни инициативи, е необходимо да бъдат изготвяни единни законопроекти и да не се допуска в рамките на една година Министерският съвет да предлага повече от един законопроект за промени в един и същ действащ закон.

II. Общ коментар

Смисълът за изготвянето на оценка на въздействието е да се определят и опишат проблемите, които следва да бъдат решени, да се дефинират целите, които да бъдат постигнати, да се формулират вариантите на действие, водещи до разрешаване на посочените проблеми и

да се анализират въздействията на тези варианти върху засегнатите страни. Въпреки че Регламентът е от категорията на нормативни актове с пряко действие, необходимо е в оценката да се разгледат конкретните проблеми, които са били изложени в мотивите при приемането му т.е. прилагането на ***Регламент (ЕС) 2020/741*** обхваща конкретни мерки, които трябва да бъдат въведени в националното ни законодателство и при изготвяне на оценката се имат предвид **проблемите и целите, изложени в мотивите при приемането на *Регламент (ЕС) 2020/741***.

Отново препоръчваме при изготвяне на оценка на въздействието да се следват стриктно насоките от Ръководството за извършване на предварителна оценка на въздействието.

III. Относно раздел 1 „Проблем/проблеми за решаване”

Проблемът, който трябва да бъде подробно разгледан в оценката е по отношение на констатирания недостиг на водните ресурси, изменението на климата, влошаването на качеството на водата, непредвидимите метеорологични условия, сушите и др. фактори, които допринасят за задълбочаване на риска от недостатъчно осигуряване на прясна вода, а решението на тези проблеми е да се разгледа конкретния алтернативен вариант за водоснабдяване, който да може да спомогне за намаляването на недостига на вода, като се оцени възможността за повторното използване на пречистените отпадъчни води. Предвид че оценката на въздействието трябва да бъде извършена на основата на качествени и/или количествени доказателства, следва в раздела да се включат и данни с конкретни числови стойности, изводи от извършени анализи, примери или др. релевантна информация относно водните ресурси в България, водочерпенето от водни обекти, качеството на водата, наличната инфраструктура, управлението на водните ресурси и др.

IV. Относно раздел 2 „Цели”

Разделът следва да се ревизира и да се дефинират точни и конкретни цели единствено по отношение на проблема за недостига на водните ресурси, като обръщаме внимание, че ***Регламент (ЕС) 2020/741*** има за основана цел *да се подпомогне възприемането на практика за повторното използване на водата, когато това е* ***подходящо и икономически ефективно***.

Напомняме, че целите трябва да бъдат измерими, така че да стане ясно дали повторното използване на водата ще доведе до някакъв конкретен резултат (напр. да се дефинират цели по отношение на недостига на водните ресурси, качеството на водата; насърчаване на кръговата икономика, опазването на околната среда, здравето на хората и животните и др.

V. Относно раздел 3 „Заинтересовани страни”

Необходимо е да се посочи броят на пряко засегнатите от предлаганите нормативни промени: операторите на съоръжения за допречистване; ВиК операторите; регистрираните земеделски стопани и едноличните търговци. Също така да се изясни по какъв начин ще бъдат засегнати Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Министерство на земеделието и храните и Министерство на здравеопазването и органите към тях, за да стане ясно създават ли се нови задължения за тях, отпадат ли сега действащи такива и изобщо какво ще се уреди със закона.

VI. Относно раздел 4 „Варианти на действие“:

Предлаганите варианти на действие трябва да бъдат детайлно изложени в частта *„Описание*“. Във *Вариант 1 „Без действие“* е необходимо да се опишат подробно всичките негативни тенденции, които ще продължат да се наблюдават или ще се задълбочат, ако не се предприемат никакви действия по отношение на проблема с намаляването на водните ресурси (освен посочените санкции за неизпълнение на регламента).

В описанието на *Вариант 2* трябва да се включи информация за предлаганите нормативни промени по отношение на изискванията за качеството и мониторинга на водите при повторното използване на пречистени градски отпадъчни води за напояване в селското стопанство, процедурата по въвеждането на разрешителен режим за повторно използване на вода, контролните органи, санкциите при нарушения и др.

Конкретно, от изложената информация в приложения ***проект на ЗИД на Закона за водите*** и в оценката на въздействието трябва да се включат и изяснят следните въпроси:

- кой е компетентният орган, който издава разрешително за повторното използване на води за напояване;
- каква е процедурата по издаване на разрешителното (необходими документи, срокове, изисквания, условия и ред за издаване и др.);
- какъв е срокът на действие на разрешителното за повторно използване на води за напояване и как се определя;
- кога се прекратява действието и кога се отнема разрешителното;
- какви са задълженията на лицата, на които са предоставени права за повторно използване на води за напояване (с оглед на увеличаване на административната тежест върху тях)
- в кои случаи и къде могат да се използват допълнително пречистените отпадъчни води от градски пречиствателни станции
- кой е органът, контролиращ съоръженията за допълнително пречистване на отпадъчни води и кой е органът, контролиращ микробиологичните показатели и качеството на водите преди използването им за напояване
- кои проекти се определят като *изследователски или пилотни проекти и* как се регламентира тяхната дейност и др.

Предвид обстоятелството, че се предлага уредба на дейността на нов електронен регистър, който *министъра на земеделието и храните или оправомощено от него длъжностно лице ще води за извършената контролна дейност по разрешителните и решенията за проектите за повторно ползване на водите по чл. 45.*, следва във *Вариант 2* да се включи информация относно уреждането на дейността на регистъра, конкретните ангажименти на МЗХ, възможността за неговото администриране, свързаност с други регистри и т.н.

Предлагаме да се обмисли възможността вместо да бъдат създавани нови електронни регистри, ако е възможно и приложимо, да бъдат използвани техническите възможности и бази данни на **съществуващите такива към момента**. Създаването на нов регистър генерира допълнителни разходи и в тази връзка следва да бъдат представени и разходите за това.

Съществено важно е оценката и законопроектът да отчете и по какъв начин този регистър ще се включи в националната регистрова инфраструктура.

Предвид че се предвиждат и административни наказания, необходимо е да се опише механизма за квалифициране на нарушенията, размера на санкциите, органите, на които ще бъде възложена функцията по контрол и налагане на административните наказания при установени нарушения.

Относно Анализа на въздействията

Обръщаме внимание, че анализът на въздействията представлява оценяването им спрямо текущото състояние в качествено, количествено или парично изражение. Ако количествената оценка е невъзможна или неефективна следва да се поясни защо. Следва да се посочат положителните въздействия (ползите) и отрицателните въздействия (разходите) за всяка заинтересована страна.

Идентифицирането на въздействията минава през отговори на въпроси от *Ръководството* (стр. 28 – 37)

VII. Относно раздел 5 „Сравняване на вариантите“:

Предвид препоръките по раздел 2 следва да се изготви таблицата в съответствие с ново формулираните цели, като за по-голяма прегледност предлагаме да отпадне текста, дефиниращ самите цели.

VIII. Относно подраздел 6.1 „Промяна в административната тежест …….:“

Напомняме, че административната тежест представлява всички разходи, които се налагат върху бизнеса във връзка със съобразяване с информационни задължения, които произлизат от правителствената политика и в тази връзка в оценката се оценяват въздействията само върху засегнатите страни - в случая лицата, имащи стопански интерес към осъществяване на дейността. В тази връзка маркираното твърдение „няма ефект“ следва да се коригира предвид създаването и на нови регистри, въвеждане на нови регулаторни режими, което несъмнено води до увеличаване на административната тежест. С оглед на това следва в този раздел да се посочи потенциалния обхват на засегнатите страни, за да се изчисли административната тежест, която ще им бъде създадена. За тази цел се използва ***Калкулатор на административна тежест*** и се представят в приблизителни количествени, а при възможност и в парични стойности, очакваните разходи за земеделските стопани и еднолични търговци.

IX. Относно подраздел 6.2. „Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни?“

Посочено е, че са налице мотиви за създаването на новия регулаторен режим, съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от *Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност*. Обръщаме внимание, че тези мотиви следва да бъдат включени в оценката и също така да се аргументира твърдението, че предложения нов регулаторен режим отговаря на изискванията на чл. 10 – 12 от *Закона за дейностите по предоставяне на услуги* и по-конкретно за чл. 11. ал. 5, когато *определени обстоятелства са удостоверени от друг орган на територията на Република България,*

компетентният орган не може да изисква доказването им от доставчика, а е длъжен служебно да ги събере.

X. Относно подраздел 6.3. „Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант?“

В този подраздел следва да се поясни по какъв начин ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура двата регистъра, които се създават.

XI. Относно подраздел 6.4 „По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)“

Предвид че в раздел 3 са идентифицирани като заинтересовани страни операторите на съоръжения за допречистване и земеделските стопани (едноличните търговци), които ще бъдат пряко засегнати от нормативните промени, и които се включват в обхвата на микро и малки предприятия, следва маркираният отговор да се ревизира, и в този подраздел да се опише предполагаемия ефект върху тях от въвеждането на новия регулаторен режим и налагане на санкции при установени нарушения.

Напомняме, че интересите на МСП трябва да бъдат вземани предвид на най-ранен етап от процеса на разработване на политики и законодателство, за да се постигне създаването на по-благоприятна правна и икономическа среда за тяхното функциониране. По тази причина трябва да се измерят количествено и качествено въздействията върху тях, да се установи дали съществува връзка с други сектори и дали има възможни ефекти върху подизпълнители /като например поддоставчици, да е налице въздействие не само върху целевия сектор, но и спрямо неговите доставчици или крайни клиенти/потребители – т.е. да се вземат предвид всякакви други възможни косвени въздействия. Измерението МСП в обществените консултации може да бъде уловено и отразено чрез пряко консултиране на МСП или косвено чрез допитване до техните представителни организации.

XII. Относно извършване на последваща оценка на въздействието:

За осигуряване на проверката на съотношението между формулираните цели и постигнатите резултати е необходимо в заключителните разпоредби на законопроекта да бъде посочено в какъв срок ще бъде извършена последваща оценка на въздействието на закона и кой е компетентният орган, който ще организира нейното извършване.

* Съгласно чл. 17 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието, изводите и относимата информация от извършената частична предварителна оценка на въздействието се включват във финансовата обосновка по чл. 35, ал. 1, т. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

** При съгласуването по чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация кръгът от въпроси, проблеми и решения, разгледани в оценката на въздействието се съпоставя с кръга от въпроси, засегнати в проекта на нормативен акт.

*** На основание чл. 30б, ал. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо окончателната оценка на въздействието да бъде съобразена с препоръките от становището.

**** На основание чл. 85, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо това становище да бъде публикувано заедно с преработената оценка на въздействието и проекта на акт при обществените консултации, провеждани в изпълнение на Закона за нормативните актове.

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„МОДЕРНИЗАЦИЯ НА АДМИНИСТРАЦИЯТА“ В
АДМИНИСТРАЦИЯТА НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

X

ИСКРЕН ИВАНОВ